د کتاب پیژندنه

د کتاب نوم : د نکریزو پاڼه

شاعر : بازمحمد عابد

خپرندوی : د ناهید کتاب خپرولو موسسه

شمیر : ۵۰۰ ټوکه

د خپریدو نومره : ۹

د خپریدو نیټه : جنوري ۱۹۹ - ۱۳۷۵

د چاپ چارې : دانش خپروندویه ټولنه

Ketabton.com

د انټیرنیټ په مخ اړو نکی سمسور حبیبي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له عابد نه مې باز ډېر خوښيږي

د ټولو عابدانو په مخ کې دې ديوال وي. زه زموږ د بهيرونو او زموږ د بنډارونو بازمحمد عابد يادوم. ځو ځلې مې ورته ويلي دي چې هلکه بازه ! که نور نومونه درباندې درېدلي دي نو باز خو دې خپل نوم دی او د عابد پر ځای د غزلونو په مقطع کې باز راوله. او بيا له تا نه خو هغه ظالم باز نه جوړوو چې د زرکو او زاڼو او سپينو کوترو په وينو يې منګولې سرې وي. باز په موسکا کې راته وايي چې نه، زه د عابد نوم نه بدلوم. ځکه چې دا نوم پر ما باندې " چا " ايښی دی.موږ نه پوهيږو چې هغه ښکلی څوک به څوک وي چې باز يې عابد کړی دی. باز سره له دې چې عابد پاتې شوی، بيا يې هم دا ښکلې ګناه هر ځل کړې ده چې د غزل او سندرو په زرکو، زاڼو او کوترو يې د خپل خيال منګولې سرې کړې دي. د عابد يا په بل عبارت زموږ د بنډارونو او بهيرونو د باز دا ظلم دومره نازنين دی چې انصاف ورته په دوه لاسي سلامونه کوي. زه د باز د ګرانو لوستونکو سره د باز د کتاب په باب نه غږيږم. زه ډېرې خبرې د باز په هکله لرم. باز سره له دې چې د افغانستان د څه کم دوی لسيزې غميزې نه يې ډېر دردونه اخيستي او د ژوند شېبې يې پرې شاعرانه کړې دي. فطرتاً هم شاعر دی د باز يو ورور د روسانو د شوبلې تر زنځيرونو لاندې شهيد شوی دی او د بل ورور يوه پښه يې د روسانو په ماين غوټه شوې ده. دا غميزې او دردونه باز د خپل فطري شاعرانه طبعې په رنګ کې رنګ کړي او غزليزې کړې دي. باز دا ټولې دردونکې پيښې د تنکي زلميتوب په تنکيو شيبو کې ليدلې او د خپل تنکي غزل پر اوږو يې را رسولې دي. کله کله د غمونو او دردونو دا بارونه دومره ردانه شي چې د باز د غزلونو پر تنکۍ ملا نه راوړل کيږي. نو خامخا به د ده د زړه پر دمه ځای کې دمه جوړوي. په راتلونکې وخت کې به دا سندريز بارونه په ډېر هنر د غزلونو او سندرو پر اوږو داسې راوړي چې نه يې د غزلونو او سندرو ملاو ماتې شي او نه سندريز بارونه ولويږي. باز لوړ دنګ ، سور او سپين سړی نه دی، بس يو موټی لونګ دی چې د غزل د سږنۍ بالغې پر سينه له زنګيدو سره جوړيږي. سترګې يې د باز غوندې ښکلې دي. کله کله يې سترګې سرې سرې ردې هم پيدا کوي چې د دې لنډۍ د رايادولو او انځورولو هنداري ښکاري:

سترګې دې سرې ردې ردې دي
ردې ردې د ښامارانو سترګې وينه

باز محمد عا بد	د نکريزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښارمار ذکر راغی. د مارانو او ښامارانو په لیدو به ځینې خلک بوږنیږي خو باز هغه شاعر دی چې په هر څه کې ښکلا لټوي. دی په خپل غزل کې ځای ځای د مار هغه هم د " مارې" د ښایست یادونه کوي. باز وايي چې دمار سترګې مې ډېرې خوښې دي. وايي چې د مار میناتوري شوې څرمن کې چې خدای کوم ښایست ځای کړی دی په ډېرو موزونو ښایستونو کې هم نه شته.

هوده د مینې پر اثر نه کوي
د سینې دښته کې مې ماره ګرځي
لړ مې د مینې په هوده کې واخله
روح مې په بین دې لکه ماره ترم
د روح سرود مې ورته بین غږوي
د سینې دښتې ته مې ماره راځي
د روح بین غږومه چیرته ماره لټوم
اوبو غوندې د غره لمن کې ماره لټوم

پورتنۍ له پرتمه ډکه ښکلاپرستي د باز ځانګړنه ده. " له سرو سترګو تر سرو سترګو" په شعر کې یې د ماشومتوب په خاورو او دوړو د سرو سترګو انځور کښلی. په ځوانۍ کې یې د هغو سترګو انځور کښلی چې د ژوند په هینداره کې یې د نظر له لاسه د ارمان تصویر ښوییږي. باز ته د ده د غزل په سر سوګند ورکوو چې د سرو سترګو دا ډول لوبې به پریږدي. عابد دې د تورو او کلماتو سرکش ښامار ته د غزل شپیلۍ وغږوي او د ښایست لعل دې ترې راولجه کړي. باز دې د خیال سترګې د سندرو او غزلونو پر مرغانو سرې کاندي.
موږ څه کم دوی لسیزې غمیزې او تراژیدۍ ځپلي خلک یو خو د غره غوندې دروند انتظار مو د صبر پر اوږو تر دې دمه رارسولی دی.

ستا د راتلو په انتظار انتظار
دا سې ولاړ یم لکه غر وي غلي
ستا د وصال روژه په خوله پاتې یم
د یتیمانو خو اختر وي غلی

لکه مخکې چې مو وویل باز فطرتاً د شاعرانه اروا څښتن دی. دی له یوې ورځې نه بلې ته پسې غزلیز کیږي. له هغې ورځې را په دې خوا چې زموږ د ادبي بنډارونو او افغان ادبي بهیر غونډې پیل شوې د باز غزل د څپو د ښایستونو ګلکځونو ته منګولې وغځولې.

د نکریزو پاڼه — باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

حالات لولپه دي خو دا چې باز د وطن ګلورین او غزلیز پسرلي " استاد محمد صدیق پسرلي " د هنر تر سیوري لاندې راروان دی، نو دې لولپه حالاتو ته هم د غزل د ښایست وسله نه رېدي.

سیوری مې په سر د پسرلي ګرځي
شکر د ورېمو د بهیر غړی یم

د باز غزل لکه د ګلاب پاڼه، لکه د پرخې دانه هم ښکلی دی او هم روڼ او بې تکلفه.

په رخسار یې لکه پرخه نه ځاییږم
دا رنګینه حادثه مې لکه لمر خوري

باز د یوې شاعرې او مضطربې اروا څښتن دی. ځان لا زړی ورته ښکاري، د شین کیدو او غوړیدو هیله لري. سره له دې چې د غزل غوټۍ یې په غوړیدو دي، خو ویریږي چې ښکلي به مې وغورځوي:

مه مې غورځوه د غورځیدو نه یم
و مې کره شین به شمه زړی یم
مینه غواړم، زړه غواړم له ښکلیو نه
سوال یمه لا هغسې نیمګړی یم

د باز په شخصیت کې مینه، ښکلا پرستي، عاطفه او صمیمیت ټول راټول دي. او دا ټول هغه څه دي چې د شعر روح او وجود ترې جوړیږي. باز د ماشومتوب خاطرې او د ژوند ځینې پیښې لري چې موږ په بار بار اوریدلي دي او بیا یې هم په ادریدو نه مړیږو.د ماشومتوب یوه عاطفي کیسه یې ددې له پاره دلته را اخلم چې د ده په شاعرانه شخصیت او د ده په اوسنیو او راتلونکو شعرونو کې به یې عاطفي اغیز خامخا وي:

" باز ماشوم و. د نورو ماشومانو غوندې د ګوډي پران لوبه خوښه وه. خپل ګوډي پران ته یې د دې له پاره ښیښه یي تار اچولی و چې له ګوډي پرانونو سره د جنګ په وخت کې یې تار پرې نه شي. ګوډي پران یې هوا ته جګ کړی و. ګوډي پران د ورې شاهین په شان حملې کولې، په چل چل یې ښیښه یي تار را کش کاوه. د ګوډي پران ښیښه یي تار یې د بل ماشوم د ګوډي پران پر ځای په آسمان کې د یوې الوتونکې توتکۍ له تنکۍ مرۍ نه راتاو شو. د تار د کشولو سره سم بې سره توتکۍ لاندې راپریوته او د باز په پښو کې ولویده. بازد توتکیو په باب ډېرې کیسې اوریدلې وې، چې دا فقیره مرغۍ ده . د دې مرګ لویه ګناه ده. د باز په سترګو کې اوښکې راغلې. د ښیښه یي تار غوټه یې له لاسه ولویده او ګوډي پران

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه د وزر ماتي مرغه ورو ورو رالويده او اخر په يوه ونه کې بند شو. باز توتکۍ په کوچنيو لاسونو کې راواخيسته. نور ملګري ماشومان يې هم دهغې په وير کې له ځانه سره ملګري کړل. د باز په سترګو کې اوښکې پنډې وې او نورو ملګرو د ده په سترګو کې غمګينې او وارخطا سترګې ګنډلې وې. باز توتکۍ په کفن کې پټه کړه. کوچنوټی قبر يې ورته جوړ کړ او ماښام کې يې حلوا پسې وايسته. "

دا عاطفه او داسې نورې ډېرې عاطفې د باز په روح کې روانې دي. زه خو فکر کوم چې دا عاطفې او دا تراژيدۍ د باز په غزل او شعر کې لا پوره پخې شوي نه دي. دی به په غزل او شعر کې هغه وخت قيامت کوي چې دا عاطفې، مينې او تراژيدۍ پوخوالي ته ورسوي او خامې ترې پاتې نه شي.

د پسرلي په وخت کې له کليو نه غرونو او شنو ورشوګانو ته کډې ليږدي، نوکله چې د بانډو ميلې ته نيژدې شي، پيغلوټې نجونې له قافلې نه د هوسيو په څير په ترپکو ترپکو مخکې شي. په ترپ کې ميلې ته ځانونه ورسوي. د بانډو جونګړې او څيرونه جارو کړي. اورونه بل کړي او له چينو نه اوبه راوړي. همداسې د باز د شعر قافله ورو ورو روانه ده. د خيال پيغلوټې نجونې يې په غزليزوګامونو د خپل شعر له قافلې نه وړاندې روانې دي چې د ښکلا په ورشو او ميله کې ورته دمه ځای وګوري.

د شيبو شاعرانه کول د شعار دنده ده. باز بايد د ښايست او آرمان توتکۍ د شعر په دم راژوندۍ کړي. د باز د غزل مسرې بايد د هغې شوبلې د زنځيرونو انځور وي چې زموږ شيبې او آرمانونه يې شهيدان کړي دي.

د شهيدو ګلغوټيو جنازې وي

زموږ کلي ته يې غيږ کې باغوان راوړي

د باز په غزل کې ساده ګي او رواني ده. ساده ګي په دې مانا نه چې ګنې شعريت په کې نه شته. زما مطلب دا دی چې بې ځايه او بې مفهومه ابهام، له ښکلا نه ليرې پيچلتيا او تصنع په کې نه شته. د بې مفهومه ابهام هغه پيچومی نه لري چې د لوستونکو او اوريدونکو د ذوق پښې په کې تناکې شي. ډېرې غزلې يې په لنډ او روان بحر کې دي. د غزلونو مسرې يې هم ډېر ځله له پنځو بيتونو اخوا نه اوړي. د شاعرانه طبعې الوت يې د هغه نه ستړي کيدونکي مرغه غوندې نه دی چې تر ډېره په آسمان کې وګرځي راوګرځي. بس د باز د شاعرانه طبعې الوت د زرکې غوندې لنډ دی او يا کله کله د باز د غوټې په څير تيز او لنډ دی چې په لنډه فاصله کې په يوه غوټه ښکار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باز په غزلونو کې د غمیو په څیر تراشلي او ځلیدونکي مسرې ډېرې پیدا کولی شو. که په ډېرو غزلونو کې یې ښکلې او د لوړ شعریت لرونکې مسرې نه وي هم خو له شعریت او شاعرانه مفهوم نه به ډېرې راپریوتې هم نه وي. باز خپل نوي ویل شوي شعرونه موږ ته تل په ویره ویره اوروي. غزلونه یې ډېر ځله زموږ د ځوانو شاعرانو، لیکوالو او کره کتونکو ملګرو هر یو نورالحبیب نثار، مصطفی سالک او حنیف خلیل د ډېرغوځ خو ښکلې نقد (کره کتنې) د ځلوونکو او تراشونکو تیشو له تیرو څوکو تیریږي. ځکه خو د باز په شعرونو کې کمزوري شعرونه لږ موندل کیږي. د باز غزل زموږ د بهیرونو او بنډارونو نور ملګري هم اوري او لولي، خو هغوی لږه ګوزاره ورسره کوي او کله کله یې پر کمزورو مسرو هم سترګې پټوي.

د باز په غزلونو کې یو بل ټکي ته هم اشاره باید وشي چې هغه د سندریز وزن درلودل دي. د دې ډول وزن ځوند په موسیقۍ کې یو په دوه کیدای شي.

څه ښه و چې جانان په تصور کې راته ویلې

راځه کینه دمه شه زوروره چیرته ځې؟

د شر د سوداګرو قافلې بازار ته راغلې

لږ وار وکړه د امن پیغمبره چیرته ځې؟

د باز له شعر نه زیات شعریت د ده په ناسته او د ژوند سره په شاعرانه برخورد کې دی. باز لا د خپل زړه کولپ د شعر او غزل په کیلي نه و خلاص کړی چې صوفیانه او رندانه شعرونه به یې لوستل. د خانقاه په تاخ کې به یې ډیوې بلولې، اوږدې شپې به یې په الله هو رونولې او د خپل پیر په صوفیانه کړۍ کې له ټولو مریدانو کشر مرید و. په غزلیز باګرام کې د افغانستان د اواره او مهاجرو شاعرانو ځینې شوزنده او له درده ډک شعرونه به یې د سپیدې، خپلواکۍ او ځینو نورو خپرونو کې لوستل او د ده پر شاعرانه روح یې سندریزه زلزله ور وسته. د استاد پسرلي د زړکې ترانو یې روح د سترې زرکې په څیر د وطن په سردرد کې وګرځاوه. د استاد شپون د مور ویرنې شهکار شعر په وار وار وژړاوه.

"میلون شپږ شلې نه دي چې په ګوتو دې شمیرلی"

د مور د ویرنې دې نیم بیتي د ده د یاد او احساس پر دښته د وطن یو نیم میلون شهیدان د ع=غاټولو په شان راوټوکول. ده په دې غاټولو کې د خپل شهید ورور انځور لټاوه چې پر سترګو به یې د اوښکو مهر ولګیده او د یوې سلګۍ سره به ترینه ټول لکه په غشو لګیدلي کبلي وتښتیدل. "بس د لمدو ختو لږې او به دارو وي"

د نکریزو پاڼه　　　　　　　　　　　　　　باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شعر د ښاپیری د جادو د شین ښکي طوطي له منبوکې یې کیلي راواخیسته او د خپل زړه کولپ یې پرې خلاص کړ. د نقشبندیه پیر په ځای یې د شعر له پیره نه لاس نیوی وکړ:

تعبیر یې د سندرو د مغان له پیره غواړم
بیګاه راته په خوب کې پرښته وه چې راتله

د خانقاه پر ځای یې په خپل زړه کې د شعر ډیوې ولګولې:

دا چې زه یې سره کمبه کړم، آتشي جمال د چا و؟
ابدي فراق یې راکړ، د یو شپې وصال د چا و؟
زما ختې تمنا د میخانې د جام لرله
خو کوزه یې د جومات کړم، په لمسون کلال د چا و؟
د خستی په ښاریه کې د نیستی سودا وه ګرانه
د عابد خودي په تن وه، وایه نور مجال د چا و؟

د باز په غزلیزه شاعری باندې "د نکریزو پاڼه" نوم اینښودل شوی دی. د نکریزو پاڼه په خپل ظاهري شین والي کې د ښایست باطني سره هم لري. د نکریزو پاڼه شاعرانه ذوق ته عجیبې ښکلاوې وریادوي. د ناوې سره لاسونه، د اختر ورځ او یا پر نکریزو ټکور شوي لاسونه. د نکریزو پاڼه دا ټولې ښکلاوې په خپلباطن کې لري. خو دا باطني ښکلاوې هغه وخت ظاهروي چې د نکریزو پاڼه پاڼه په درغنې میده کاندي. د باز د غزلونو ډېر غزلتوري د نکریزو د پاڼو په څیر د حالاتو او کیفیاتو په درغنې میده شوي او د هنر د ناوې لاسونه پرې سره شوي دي.

د باز د شاعری د بنیاد خښته د کابل له درد او د باګرام د تغزل له رنګ نه جوړه شوې ده. خدای (ج) دې باز ته ډېر عمر ورکړي چې د غزلپرستو او شعر پرستو له پاره د سندرو غزلیزه او ښکلې مانۍ ودانه کړي.

چې مې شعور ته راشي شعر راکوي
په لاشعور کې پرښته ساتمه
په مخه مو ژیړي ګلونه
کاروان، پیښور، ناصر باغ نوی کمپ
۱۳۷۵/۹/۲۶
۱۶/۱۲/۱۹۹۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

منګی

قــدر یې زیات شو چې ستي شو په شرر منګی
ځکه یې پیغلې جینکۍ اوس وړي په سر منګی

له پـښو نه سره پورې واخلي خوشبویي د جونو
کـلاله څـرنګ دې جـوړ کـړی په هنر منګی

غوږ یې د زړه درزا ته ایښی وي په ترخ کې د یار
د پټـو زړونـو بـاخبـر وي بې خبر منګی

په ډکیدو کې چې خټ حت په خندا وخندیږي
مظاهره کړي د وصال په مازیـګر منـــګی

مـــور ته به څه بهانه کوې ته لا وړه یې ګلې
چې د اشـنا سره دې مات کړ په ګودر منګی

عابده کاش چې ته کلال وای جوړول دې منګي
له خپـــلې ختې نه دې جوړ وای د دلبر منګی

باز محمد عابد

د نکریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوش مې د مينې

هوش مې د مينې په لمسون له ليونو پسې ځي
تږې نظر مې ستا د چم کږو کوڅو پسې ځي

زه خو دا ستا د غمه شپه او ورځ لوګی لوګی يم
دا خلک نه پوهيږي هسې سپيلنو پسې ځي

دا دې کوم راز دی د وصال و فراق نه پوهيږم
ګله چې پرخه ستا له مخ نه پلوشو پسې ځي

راته نسيم په غوږ کې وی چې پرې غزل وليکه
د يار خوشبو دې ما سره غږ د پردو پسې ځي

شور ګډ شو خلکو وی چې حسن په بازار خرڅيږي
عزيز د مصر د يوسف د اخيستو پسې ځي

دا قافله د ژوند عابده مخ په وړاندې درومي
څومره چې تللي دي راغلي به په تلو پسې ځي

باز محمد عابد

د نګريزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د ليمو نه مې نظر

چـــې د ليـمو نه مـــې نظر پريوزي
د ښکلـيو قدر مـــې په سر پريوزي

ستا د وصال د يـــوې شيبې په بدل
داغ مې د هجر پـــــه ځيگر پريوزي

د انتــــظار پـــر للمو للمو دښتو
تـــور مې اوبه شي له بصر پريوځي

ارمان مې دا سې نيمه خوا پاتې شي
لکه چې بــــې ديدنه لمر پريوزي

تـــه چـــې د کاڼي زړه سينه کې لرې
زمـــا د آه بـــه څـــه آسر پريوزي

اوس په هجران کې د وصال يادونه
لکه مرهم چې پــــه پرهر پريوزي

هسې پـــنا شوې د عابد له سترگو
لکه چې ستـــوری د سحر پريوزي

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې تصور مې

چې تصور مــې د صنـــــم ورانيږي
جوړ سلسله د هر ســــــتم ورانيږي

په دغه بر کلـــي کې خنګه شور دی
ملګرو بـــيا د چـــا حرم ورانيږي

خدای خبر بیا دې په زړه څه تیریږي
چې ستا کوڅه کې مې قدم ورانیږي

عابده داسې ښــــاریه کې اوسې
وران خو لا څه چې پکې سم ورانیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غیرت او ننګ

د غیرت او ننګ جـذبه لا د پښتون شته
خـــو یې تن کې لا یــوه قطره د خون شته

که ماضي په زنــده ګۍ جړې سرې کړي
امیـــدونه مســـتقبل ته د ژوندون شته

د ظلمت تیارې که شته دی لا خو شپه ده
پسې وار هـــــم د روښانه سباوون شته

که فلک راباندې خـــپلې چارې وکړې
راته زیری د زما د اوښتونــــــه شتـــه

کـــــه د وخت سپېرو مورې سره جلا کړو
دې ټوټې ټـوټې اولس ته پیوستون شته

که منزل څومره مشکل وي پروا نه شته
حوصله لا لــــه عـــابد سره د یون شته

باز محمد عابد

د نکریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دې ښکالو

چې دې ښکالو اوس د قدم نه راځي
خدايږو زما قدم کې دم نـــه راځي

نسيمه پل دې په سر سترګـــو زمـا
خوشبو دې راوړه خو صنم نه راځـــي

د تخيل په بازار مست ليـــونـــی
اوس دې کوڅې ته د حـــرم نه راځي

دومـــــره بـــلـــد د حـادثو سره يم
چې اوښکې هم چيرې په غم نه راځي

د کـاييناتـــو د وجـــود ښکلا يې
پيرزو دې ولې د کـــرم نـــه راځي

هسې ديـــدن تـــه ليـوالـه يې ته
عابده ښکلي ستا پـه چـــم نه راځي

 باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د فاصلو لړی د مینې له نظر تیریږي
احساس مې وبوږني سلګۍ شي له بصر تیریږي

د لاشعور نه یې شعور ته کډه کړې ده نن
جانان زما د سینې دښت کې په سفر تیریږي

تکل مې کړی دی چې لارې د ګودر ښکلووم
ډېرې پیغلوټې په دې لار هر ماز یګر تیریږي

د زړه جونګړه ورانوي په یو نظر د جمال
زما قاتل زما په سیمه بې خطر تیریږي

د سباوون زیري د لمر بانه موسکي کړي
د سپیدې څرک چې د افق په سم او غر تیریږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چې زه یې سره

دا چې زه یې سره لمبه کړم، آتشي جـــــمال د چا و ؟
ابدي فراق یې را کړ، د یـــــوې شپې وصال د چاو ؟

زنــګیدمه، تــا ویــدمه د پریـــشانه زلــفو تال کــې
اوس چې خـاورو کې لغړیږم، ها رنګین خیال د چاو ؟

زمـــا ختـــې تمنـــا د میـــکدې د جـــام لرله
خو کوزه یې د جومات کړم، په لمسون کلال د چـا و ؟

د هستۍ پــــه ښــاریه کې د نیستۍ سودا وه ګرانه
د عابد خودي په تـــن وه وایـــه نور مجال د چاو ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پرخه د سحر چې د ازغو په څوکو وزانـــــګي
اوښکې مې ډیوې شي د بڼو په څوکـــو وزانګي

دا د زړه کنډول به ورته ډک له ارمــــانونو وړم
یار ته چې د عشق د منارو په څوکو وزانـــګي

ډک د تخیـــل د رنګیـنیـو فطــــرتي غزل
پرېږده چې جانان ته د بارخو په څوکو وزانګي

طمـعه د عابد لا په زړګي کې هسې طمعه شي
لمر چې د غروب د تورو غرو په څوکو وزانګي.

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما قدم چې

زما قدم چې د وصال تــــر کــــوره ونــــه رسي
د یار ښکلا دې د کمال تــــر کــــوره ونه رسي

چې پرې زما د امیدونو ستوري ونــــه بــریښي
د رخسار خط دې د هــــلال تــر کوره ونه رسي

چې بورېنیدلي احساسات مې نیمه خوا پاتې کړي
ستـــا مرتبه دې د جـــلال تـــر کوره ونه رسي

چې دې منګی ما سره لوبو کې مـــات شوی نه وي
ستا سوال زاري دې د کلال تر کـــــوره ونه رسي

ملګرو بڼ کې به ګـــــلونــــــه د غــزل وکړي
د عـــابــــد خیـــال که د زوال تر کوره ونه رسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلوې وې ستا دحسن

جلوې وې ستـــــا د حسن طبیعت یې بوږناوه
ارمـــــان چـې زما سترګو د لیدو توان نه لاره

جـــــذبه د مینوشۍ لا خوره نه وه په مخفل کې
ساقي چې به هر کس په سترګو سترګو کې څاره

ستا غم ته یې د زړه کور کې ځای ورکړلو دلبره
پښتون و زمـــــا عشق د پښتنو پت یې پاله

((هر څو که د هجران ځینې وصال زرغونه کیږي
دهقـــــان د ازل کاش چې دغه تخم نه کاره))*

ما وی ګنـــــې عـابد یې روان کړی دی توبې ته
زاهد په خلوتـــګاه کې په جـــامونو ونمانځه

* د د حافظ شیرازي د یوه بیت ژباړه

د نګریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

*((د شفق په حنا سره کړل د فطرت ناوې لاسونه))
بیـــا ســـاقـي ورته تیار کړل د کوثرو ډک جامونه

طلایي وړانګې خورې شوې د اسمان په کنارو کې
طبیعت دی بـــوږنیدلـــــی د مستۍ وایي رازونه

د ماضي په تورو لارو د روښـــــان سفر منزل دی
مستقبل د حال په ژبه د خـــوښـــــۍ کړې اوازونه

تخیل چې افاقي شي انسان ووځي لـــه هستۍ نه
د نیستۍ هسې مقام کې یې حاصل شـي مقامونه

دی قدرت په کایناتو مهربان دومره عـــــابــــده
د سپرلي تازه هوا ده پرې تازه شول دمـــــاغونه

* پورتنی نیم بیتی د حمزه بابا(رح) دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما عشق او ستا

زما عشق او ستـــــا ارمان غاړه غړې
لکه وي چـــــې ټول جهان غاړه غړې

احســـا سات مې په حالاتو ژړا کاندي
اوښـــکې، وینې او چشمان غاړه غړې

دا هم وخت دی چې پر ما باندې تیریږي
زمـــــا ژوند او ستا هجران غاړه غړې

هـــغه هــــــم راته یادیږي د زړه سره
چې بــــــه سیل ته وو روان غاړه غړې

دې ته هم مې د امید سترګې په لار دي
بیـــا عـــابد شي او جانان غاړه غړې

باز محمد عا بد

د نکریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تصور چې مې دلبر

په تصور چـــې مـــې دلبر خور شي
لکه یـــلدا کې چـــې سحر خور شي

چې پــه ښکلــوکو مې نظر خور شي
خاطر مې ستـــا د زړه پر سر خور شي

پالي زمــونـــږه پـــال چپه لیدلی
خیر یادوو خو راته شر خـــــور شي

باګرامه * ستا په حسن خیزه سیــمه
سروش د شعر راشـــي اثر خور شي

دیدار دې هسې پر عـــــابد ولګي
لکه پر ستورو چې قمر خـــور شي

باګرام د پیښور زوړ نوم دی

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

څڅوب د مينې

څڅوب د مينې مې هر دم د زړه له بام پريوځي
لکه چې څاڅکی څاڅکی مې له سوري جام پريوځي

د محبت د ازموينې دې دستور ته ګوره
چې درنې هيلې مې ستا پښو ته له ناکام پريوځي

تيارې خو ښې دي د رڼا ترينه اميد کيدای شي
پر سپين رخسار چې تاوې زلفې لکه لام پريوځي

داسې محفل کې به مينا پيغ ګډېدو نه راځي؟!
چې د ساقي د سترګو ست په خاص و عام پريوځي

تقسيم د ميوو د يچې کيږي د آدم په بچو
په داسې حال کې هم عابد د چا له پام پريوځي

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړی ستړی

ستړی ستړی ریز مریز یم، د ژوندون په ګرانه لاره
لکه غږوي چا ته شوی، د جنون په ګرانه لاره

د وجود په ملکیت مې، د خونریز لښکر قبضه ده
هر احساس زخمي زخمي دی، د بدلون په ګرانه لاره

دا منزل مو ناتمام دی، دغه هیلي سرابي دي
د نایاب سفر په لوري، د ګردون په ګرانه لاره

قافله د پښتنو ده، د دې دور بې سالاره
یو جرس د نهیلو شي، تل د یون په ګرانه لاره

یو اقرار دی بس عابد، چې پښتو سره مو کړی
که مشکل وي هم یې پالو، د پښتون په ګرانه لاره

باز محمد عا بد

د نکریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلونه وشينده پسرليه

ګلونه وشينده پسرليه لر او بـــــر پـــه سيمه
غوټۍ غوټۍ په غوړيدو شــــه د دلبر په سيمه

د نظرونو په تـــــارونــــــو التفات د مينې
ټوله فضا شي سندريزه د نـــــــظر پـــه سيمه

راځه چې نن د رقيب مخکې يو له بله زار شو
خور چې زما او ستا د مـيــنې شي خبر په سيمه

يوه حـــيا داره پښتــــــنه وه بې اسرې ملګرو
وه غريو نيولی چې راتــــــلله د خيبر په سيمه

د نکريزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا د عدم په غیږ کې

لا د عدم په غیږ کښې پروت وم چې شرر دې راکړ
کالبـــــوت د مینې ته اشنا د روح وزر دې راکړ

زما معصومې ارزو سترګې لا پرانیستې نه وې
لا مې کتلي درتـــــه نـه و چـــې نظر دې راکړ

ما د ساحل په لویه لاره کې ستـــــا لار څارله
د ژوند بیړۍ دې راته کړه سمنـــــــدر دې راکړ

د زړه پر باغ مې میلمنه شوې د جمـــــال پرښتې
د عشق کعبـــه دې راته وښوده ثمر دې راکـــــړ

لا د الستـــه په سجــدو ومه د نور کعـــــبې ته
لا مې سر نه و پورته کـــړی چې خبـــــر دې راکړ

د تخیل په رنګینو کې مـــې غزل غـــــزل شوې
احساس د شعر دې راته کـــړلو هنــــــر دې راکړ

باز محمد عابد

د نکریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا نه لوګی

ستا نه لوګې ستا له نـــــظره لوګی
لکه چې پرخه شي لــــه لمره لوګی

نن خو دا تنده مـــاتـــومه ساقي
توبه مې شه ســـتا د ساغره لوګی

د جانان غم په ښــادۍ نه ورکـــوم
دې عاشورا نه شه اخـــتره لـــوګی

د کوم شپونکي کوډلې اورا خیستی؟
هلتـــه چـــې وختـو لـه غره لوګی

په کې حمزه غونډې هستـــي او سیده
عابده ځان کړه له خیبره لــــوګـــی

باز محمد عا بد

د نکریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ګله چې ستا پر مخ را ښکون خور شي ښکلا خوره شي
زمـــا د زړه د هــــر ارمــان په تن کې ساه خوره شي

چې د خپل ذات په آیینه کـــــې خپل تصویر وګورم
احساس مې وبوړني پر ذهن مـــــــې رڼا خوره شي

ذرې ذرې پـــلـــوشــــې مستې مستې وځلیږي
چـــې د سحر پـــه افـــق سترګه د سبا خوره شي

د تصور فضا مې ټوله سنـــد ریـــــــزه ښکاري
چې د جانان پر سرکو شونډو مې موسکا خـــوره شي

په یو نظر کتو یې هسې بې هــــــوشـــي خوره کړه
کله جلوه د کوه طور چې په موسی خـــوره شـــي

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا چې لیمو کې نظر غــلی ښکاري
ما ته زما د مینـــــې ځـــلی ښکاري

قـــــدم قـــــدم یې ښکلو مه خاورې
پر دغې لار مې جانان تللــی ښکاري

زه د ساده حسن ســــــاده مئین یم
ساده چې وګوري لا ښکـلی ښکاري

یو ه شیبه چې په کې نــــه وي جانان
خاورې ایرې مې د زړه کلی ښکاري

چې کومې لارې د جانان لارې دي
عابد پر هغې لارې پلی ښـــکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا انتظار خــــونـــد کــوي
تنده خمار خــــونـــد کوي

میـــنه کـــې رقیـــــب منم
ګل ســــره خـــار خوند کوي

تل پـــــه اضطراب کـــې وي
زړه ناکرار خـــونـــد کـــوي

وي چـــې منصوري جذبـــې
ژوند خو په دار خوند کــــوي

ستـــا د التـــفات نـــه زار
ګوره نګار خـــــوند کــوي

تا وې ژوند به وبـــــایـــلې
ما وې قیمار خـــوند کـــوي

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پر تخیل چې مې انځور نه شي
هادې زما د سترګو تور نه شي

چې تقدس په لیمو پور نه شي
مئینه مینه خو په زور نه شي

چې مې مزل ستا تر منزله رسي
زما قدم دې په بل لور نه شي

د زړه پر وران کابل مې څه له راځې
په کنډوالو کې آرام نور نه شي

چیرته چې زړونو کې الفت او سېږي
هلته کې ژوند په شر و شور نه شي

عابده ځه چې ترینه کډه وکړو
په دې وطن کې کلی کور نه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا التفات مې کړي نظر په ځمکه
بانه مې لگي د نظر په ځمکه

چې مې سبا آرمان په دار ځړوي
هرگز دې رانه شي سحر په ځمکه

اوښکو ثمر به ترینه څه واخلمه
تاسې خو کړی د غم کر په ځمکه

روح به مې خاورې سره مینه لري
چې راته خوب راځي اکثر په ځمکه

*تر هندوستانه یې شغلې خورې دي
داسې روښان و لکه لمر په ځمکه

هغه چې تل یې تخیل سروش و
اوس اوس اوده شو د خیبر په ځمکه

* حمزه بابا یادوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانان مې داسې په ځيګر وي غلی
لکه ليمو کې چې نظر وي غلی

ستا د راتلو په انتظار انتظار
داسې ولاړ يم لکه غر وي غلی

خود به منګی دا ستا په سر ماتوي
چې ليونی دې په ګورد وي غلی

ستا د وصال روژه په خوله پاتې شوم
د يتيمانو خو اختر وي غلی

زما په غم داسې جانان وي غلی
لکه د بر په غم چې لر وي غلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ته خو به لاړ شې ستا تصویر مې له نظر نه ځي
جانانه ستا یاد مې د څریکو له پرهره نه ځي

ما مې د زړه په شش محل د ښکلي نوم لیکلی
په هر ساه کې ځي راځي خو له ځیګره نه ځي

د ګل په غیږه کې او سیږي خو آرام نه لري
د پرخې مینه ازلي ده چې له لمره نه ځي

موږه د خپل آرمان په څلي باندې ډېر وژړل
خو دا ناسازې لا د وخت له ستمګره نه ځي

اوس نه بنګړي ماتیږي، نه د پیغلو جونو منګي
اوس هغه شور زموږ د کلي له ګودره نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا له نظره چې نظر اخلم
لکه سپوږمۍ رڼا له لمر اخلم

د دیدن خوند په مازیګر اخلم
د هجر داغ دې په ځیګر اخلم

مست لیونی دې په کوڅه درغلم
ستا د درکاڼي به په سر اخلم

لکه فرهاد ستا په شیرینه مینه
په اجاره دې آشنا غر اخلم

د سباوون د سپیده دم سر سم
د دوران غم په هر سحر اخلم

د غزل توري دې د مخ خالونه
جانانه زه ترینه اثر اخلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ستـــا له مخه نور وريږي
که تجـــــلی د کوه طور وريږي

د زړه پــر للمه مې د وصل باران
څه په مستۍ څه په سرور وريږي

د تاک په ونه يې ستا نوم ليکلی
چې د ليمو نه دي انګور وريږي

دار به د خپلې غاړې هار جوړوم
پر ما اسرار لکه منصور وريږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د لمر ډولۍ کې د رڼا ناوې په وینو سره ده
د بې وسۍ نه تورې لړې د ماښام ښکلوم

د ژوند په هر پړاو مې څو ځلې تندی مات شوی
د خپل آرمان د قتل جرم له ناکام ښکلوم

زما د ځنګ ملګري نور زما وجود نه مني
لکه سقراط په افتخار د زهرو جام ښکلوم

زما په برخه آزادي لویه ګناه ده منم
لکه د زرکې د ښکاري خور شوی دام ښکلوم

د پښتونخوا د غرو سرونه مې په وینو سره دي
زه هم قاتل یم او مقتول یمه الزام ښکلوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غزل غزل شه چې دې ولیکم غزل جانان
د ښکلا غوټې دې راسپړم ول په ول جانان

لکه په وریځو کې سپوږمۍ چې پټېپټانی کوي
داسې له مانه پټوي مخ په وربل جانان

زه به د مینې دې معصوم آرمان ته څه ووایم
چې رانه غواړي په یوه لحظه څو ځل جانان

زه د خزان او د بهار څه منتبار خو نه یم
ما مې په زړه داسې کرلی لکه ګل جانان

د ښکلیو خوی د غلچکو دی پام کوئ ملګرو
داسې یې زړه له عابد وړی لکه غل جانان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه هینداره مې هغه مــــاتــــــوي
د ځان تصویر څه په مــــــزه مــــاتـوي

داسې سپرلي سره یو ځـــــای مه راځــه
چې مې د ېر عمر توبه مــــاتــــــوي

د دیون تندې دو مـــــره واخیـــــستمه
چې مې په شین سهار روژه مـــاتـــوي

د ښکلیو یاد د غلچـــــکیو پـــــه څیــر
په سپینه ورځ د زړه جنــــــدره مـــاتوي

((کاروان)) د ژوند په سترو سترووو لارو
پـــــه کـــوم حسیــــن پړاو دمه ماتوي؟

مستان یې څـــــښي د مستۍ زور ښیي
د شیخ په ســـــر تــــشه کـــوزه ماتوي

باز محمد عابد

د نکریزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې مې جانان د زړه لـــــــه تــله وتی
بس تغزل مې له غـــــزلـــــــه وتـــی

د ژوند منزل ته بـــلا لار پـــــرتـــه ده
د روح کـــــاروان مــــې له مزله وتی

په کومه لاره بـــه دې لاره څـــــــارم؟
اوس چې قدم مې ستا له پـــــله وتی

د ګل رخسار د رنګینیو پـــــه پسې
د زړه بلبل مې له ګـــــوګـــله وتی

ستوری د بخت يې پر آسمان ځليږي
چـــې روغ تندی ستا له درشله وتی

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډېرې ارزوګانې مې په خوږ زړه کې نيـمګړې شوې
ځوانې حوصلې مې د اميد په لار کې ستــړې شوې

تا چې سوداګر د مرګ په پوله د ژونـــــد کينول
پوه شومه باداره چې اوبه دې راتـــه خــړې شوې

نشته د تقديس يوه ذره ستـــا پـــه ناپاک وجود
ستا قليتي چـــارې اهـــــريمنه پوروړې شوې

موږ د سباوون زيـــــري ته ټول وجود غوږ ونه وو
غيږ کې د سحر مـــو په نصيب د ماښام لړې شوې

ستـــا د محلونـــو نه کوم تپ موږ ته راغلی دی
ستا له لاسه ورانې چې د خوار ولس جونګړې شوې

باز محمد عا بد

د نکريزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

یوه سلګۍ مې له اجل نه ستنه کړې په زور
سترګې مې برندې پاتې شوې د جانان په تمه

د زړه پر للمه مې د لګو لښته وکرله
لاس په دعا لکه دهقان یم د باران په تمه

د زړه کوترې مې اولت کړی د عرش په لورې
شیبه شیبه مې انتظار ده د یزدان په تمه

د نهیلو د جرس کړنګ شي د منزل په طرف
کاروان مې لوټ شي لویه لار کې د څاروان په تمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زنده ګي مې ښکلې ډېره په هنر خوري
ليوني يې د در کــــانې زما سر خوري

په رخسار يې لــــــکه پرخه نه ځايیږم
دا رنګينه حادثه مـــــې لکه لمر خوري

دا معصوم آرمان مــې څنګه ليونی شو
د وصال په شپه غمــونه د سحر خوري

څه وجود مې د وطـــن غمونـــو وخوړ
څه چې پاتې دی هغه رانه دلبـــر خوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د حسن زور دې لا په ستـــــرګو کې دی
ښکلی انځور دې لا په ستــــرګو کې دی

راته کوي چې د مستــــــانــــو کیسې
کوم شرابخور دې لا په ستــــرګو کې دی

اوس خو زه هو مره بې ادبــــــــه نه یم
ګله ! پیغور دې لا په سترګو کـــــې دی

خنګه به نن د بوسې ســــــوال وکړمه
پرونی پور دې لا په ستـــــرګو کې دی

د دیــــدن تنـــــــده م ښن نـــه ماتوي
ساغر نسکور دې لا په سترګو کې دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

سکنی مـــا ښام یم مازیگر خو نه یم
د پیغلو جونو مست ګودر خو نه یم

چې بې له تا مې سترګې نه غړیږي
ستا پـــــه ککیو کې نظر خو نه یم

چې د جانان په بام دوره دوره شي
زه د کوتـــــرو څه لښکر خو نه یم

بې ارادې مـــــې چې بانه رپیږي
د چا په لاره کـــــې سفر خو نه یم

څه له تعویذونو او تعویـــزونه کوې
زه د پیریانو څه لښـــــکر خو نه یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لکه د درد مـــــــې په پرهر کې ویښ شه
د مینې خـــــوب شه په نظر کې ویښ شه

چې د رڼا د قافـــلې جـــــــرس شـــــــــي
د سپیده دم په خیر سحر کې ویـــــښ شه

لکه شپونکی د ژوند شپیـــــــــلۍ غږوي
دا سې په نیمه شپه په غر کې ویـــــښ شه

د ګلرخانو چې نظـــــر مـــــا تــــــــوي
د سپیلني په خیر شرر کـــــــې ویښ شه

چې د عــــــمل پـــــــــه ډګـــــــر وځلیږي
پښتون زلمی شه په سنګر کې ویښ شه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړه مې ستا یاد کې دم په دم ښویږي
پـــر وچـــه ځمکه مې قدم ښویږي

د رقیب نـوم مې چې غزل کې را شي
خدا یږو لـــه ګـوتو مې قلم ښویږي

نور به کچـــکول ورځنې نه جوړوم
چې مې لـــه لپـــو نه کرم ښویږي

ښـــا یـــي د درد به حوصله نه لري
چې لـــه زخمونو مې مرهم ښویږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستـــا پـــه نـــظر د نظر تار تړمه
څـــومـــره اسان په هوا لار تړمه

لړمې د مينې په هوده کې واخـله
روح مې په بين دې لکه مار تـــړمه

نه دې راځي خو د راتلو په تـــمه
غوټې په زړه د انتـــــظار تړمه

که مې مراد په زيـــارتو شي پوره
زه به دسمال پـــــه هر منار تړمه

له زخمي اوښکو نه اميل جوړوم
په جنـــتي غـــــازه زنار تړمه

عابده ته دې خـــــاطر مه درنوه
که زه په سر د ګناه بــــــار تړمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

که ستا تصویـــــر په هره لاره ګرځي
پــــسې زمــــا د زړه هینداره ګرځي

شپه کې د خیال په تړون ستا په لټون
راســـره ستـــــوري تر سهار ګرځي

هوده د مینې پـــــرې اثـــــر نه کوي
د سینې دښتې کې مې مــــاره ګرځي

څوک به مې ور د زړګي وټــــــکوي؟
لکه زما څوک بیکراره ګـــــرځـــــي؟

د کوم حسیـــــن نوم یې پر ډډ لیکلی
کاروان* چـــې داسې له چناره ګرځي

* زما خوږ ملګری پیرمحمد ((کاروان))

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لاس او پښې وهمه ستړی یم
مینې کې دې هسې اوبو وړی یم

مه مې غورځوه د غورځیدو نه یم
ومې کره شین به شمه زړی یم

مینه غواړم. زړه غواړم له ښکلیو نه
سوال یمه لا هغسې نیمګړی یم

مه ویریږه، خوله مې نه شته نه دې خورم
زار نه لرم، مار نه یمه، پړی یم

ما باندې احسان چې وخته ونه کړې
زه مې د ژوندون پر اوږو مړی یم

سیوری مې پر سر د پسرلي* ګرځي
شکر د وږمو د بهیر غړی یم

* استاد شاعر محمد صدیق پسرلی یادوم

د نکریزو پاڼه

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وتره مې په اوښکو کـــــړه توده ځمکه
غم مې وکـــــرلــــــو پــه ښوره ځمکه

پام کــــوه قـــــدم مې په زړګي مه ږده
يېلې پېښې څوک کلــه ږدي په سره ځمکه

پرېږده چې دا وچــــــې شونډې کېږدمه
ستا د رخسارونو پـــــه لــــمده ځمـــکه

څنګه به يې کر شيـــــرازه کيـــــږي نـه !
موږه اوبه کړې په خــــولـــــه ځمــــکه

تا ته به خوږه نشه د ميــــــــني شـــــــي
بنګ يمه پخيږيم په تــــــرخــــه ځمکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

توبه مې وا یسته سحر ویــــــریږم
چې له مغرب را خیژي لمــــر ویــــریږم

په شوخ نظر چې راته ونــــــــه ګوري
له شوخو سترګو نه اکـــــــشر ویریږم

پام چې د نه راتلو یې و نـــــه وایې !
ریباره زه لـــــــه دې خبــــــر ویریږم

لکه شبنم د ګل پــــــه پــــــاڼــــه پاڼه
زه د تـــــــودو خـــــــې له اثر ویریږم

د زړه زخمي کابل مې نور مه چیړئ
چیـــــرته ناسور نه شي پرهر ویریږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې له تا نه ګرانه ډېره ګرانه زنده ګي ده
په مینه مینه و ګوره جانانه زنده ګي ده

چې تا مینه راکړې ده، چې ته مې زړه کې اوسې
بس تا پورې تړلې مې آرمانه زنده ګي ده

د زړه پر للمه للمه مې جانانه راوریږه
په دښته د ګلونو له بارانه زنده ګي ده

حسین پړاو دې مخکې قدم په قدم اخله
دمه د یار په کلي شه ((کاروان)) زنده ګي ده

لمر غیږه خلاصه کړې ده ذدرې په کې غځیږي
سحر په مستۍ راغی څه روښانه زنده ګی ده

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا په رخسار د غزل تـــــوري ناخي
که د آسمان په لمن ستـــــوري ناخي

آرمان مې ستا لار ته ګوري نـــاخي
د زورور ډول ته کمـــزوري نـــاخي

د جانان یاد مې زړه تـــه داسې رائې
لکه له لمر چې ذرې اوري نـــاخي

د تخیل په تال مـــــې زانـــــګي
لکه زنځیر چې د ور ښوري نـــاخي

د مینې بـــاد پـــه مازیګر راوله
په مازیګر د چنـــار سیوري ناخي

 باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نن د آرمان کلي کې شپه تیـــــــــروم
ځم د جانان کلي کې شپه تیـــــــــروم

د زړه پر للمه به مې وتـــــــو کیــــږي
چې د باران کلي کې شپـــــــه تــیروم

له پرښتو سره مې کــــــړې وعـــــــده
د لوی آسمان کلي کـــــــې شپه تیروم

د ښار لوګو کې مې ســــــاه تنګه شوله
یمـــــه روان کــــلي کــې شپه تیروم

چــــــې تخیل مې د غزل رنګین شي
ځم د ((کاروان)) کلي کې شپه تیروم

د نکریزو پاڼه

باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

له تندې مرمه خو روژه ســـــاتمه
په خم کې لامبمه توبه ســـــاتمه

یو لاس کې توره بل کې نیـــسم قلم
زه د خوشحال بــابـــا ورثه ساتمه

په زړه کې لــولـــم سیپارې د مینې
په تاخ کې بــــنده خلاصه ساتمه

چیرته په غم باندې هم نه خځیـــږي
لیمه کې اوښکه پـــښتنه ساتـــمه

چې مې شعور ته راشي شعر راکوي
پـــه لاشعور کـــې پرښته ساتمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه زخمــــونـــــه بـــــه د زلفو په تار وګنډمه
د نظر ســـــار بــــــه د کــــــــلي په لار وګنډمه

چې زمـــانــــــه پرې ګواهي زموږ د مینې وایي
د جانان نـــوم به په تنه د چنـــار وګنــــــډمـــــه

څومره به ښه شي چې رنګونه د فطرت شي یو ځای
د لمـــــر ذرې بــــــــه ګله ستا په رخسار وګنډمه

کسات به زه د خپل قــــاتل جانان نه څنګه واخلم؟
بس خو جنډه به د آرمــــــان پــــــه مزار وګنډمه

سل کـــاله کیږي یو ظالم په بــــــې رحمۍ شلولی
ځم چــــې د لر او بر د غرونــــــــــو پرهار وګنډمه

د نکریزو پاڼه　　　　باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د نغمو له ښــــاره ساز و سامان راوړي
تخيل تــــــه مې سندرې جانان راوړي

په ورځ ستـــا د مخ خالونه زړونه يوسي
د شپې ستوري په لمن کې آسمان راوړي

د ښکلو کو خط و خال وي په کې نغښتی
چې مهار د غـــزلونو ((کاروان)) راوړي

ته د خپــــــل حسن له زوره څه خبر يې؟
چې تـــور زړي درته ګوري آيمان راوړي

د شهيــــد و ګلغـــوټـــيو جنازې وي
زمونږ کلي ته يې غيږ کې باغـــوان راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خیر دی که د ژوند په ژرنده دل شو مه
ستـــا ملالو سترګو ته کجل شو مه

چـــا بــــه نثر چـــــا به نظم وی
ستـــا په خوله چې درغلم غزل شو مه

څـــو مره ښه نازونه شو یو ځای سره
زه چــــې سیلنی ستا د وربل شو مه

یا د کلـــي خلکو و اورئ مړ مې کړئ
مینه کې که خپل جانان ته غل شو مه

را شه چـــې مې بې له تانه روڼ نه ځي
څو ځـــــلې میلمه که د اجل شو مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

مـــازيګر نــه لري ګودر نه لري
زمـــــور کــلی خو اختر نه لري

موږه په داســې چم کې ساه اخلو
چې مانښامـــونه يې سحر نه لري

پر ځـای د سرې يې بارود خوړلي
ځمکې مو شاړې شولې کر نه لري

مرګی پر موږه د وير ساندې وايي
د ژونــد نغمې پر موږ باور نه لري

جــــانانه کله خو را پيښه وکړه
زمــــا د زړه جونګړه ور نه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لــــه سازه مې د روح یوه نغمه چې راتله
کـــه ستا د نرګسي ګیسو وربمه چې راتله

حـــرم کې مې د زړه چې یو صنم دیره کیده
قــــدم په قدم مخکې بتکده وه چې راتله

غبار د تصـــور له آیینې مې چې صفا شو
د باد پـــه ځیر زما په لور هغه وه چې راتله

ستا نوم مې لا په ژبه باندې نه و پوره شوی
په شونډو کې د مینې زمزمه وه چې راتله

تعبیر یـــې د سندرو د مغان له پیره غواړم
بیګا راتــه په خوب کې پرښته وه چې راتله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

له کوم ځنګله نه ورته لاره راځي
هره بلا مو چې تر ښاره راځي

د زړه پر ځمکه شنه کوي زخمونه
ښکلي له څه رنګین بهاره راځي

لکه چې خپل همزاد مې وموندلو
چې ورک تصویر ته مې هینداره راځي

د روح سرود مې ورته بین غږوي
د سینې دښتې ته م ېماره راځي

د زړه له شوره لا وتلی نه یم
د مینې غزله دې بازاره راځي

باز محمد عابد

د نکريزو پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زما د ژونـــــد د حسرتونو تن کې ساه مړه کیږي
لړیـــــــې لاس ونیسئ ډیوه رڼې رڼا مړه کیږي

هــــواګیـــــر زړه مې داسې ولي د نظر په ګاټو
لــــکه ویشتلې مــــرغۍ څرخي په هوا مړه کیږي

راتــــه یـــــو چـــــا له میکدې نه د توبې وویل
ما ویـــــل نــــه، نه رنګینه غوندې ګناه مړه کیږي

لــــه خـــــاورو پورته شه ملالې پیغلې چیغه وکړه
میوند خو څه کړې چې لا ټوله پښتونخوا مړه کیږي

خـــــدایــــه د کومې ګناه غچ دې رانه دلته اخلې؟
لا مـــــې آمیـــــــن په ژبه ګرځي چې دعا مړه کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لکه د وریـــځو غیږ کې لمر نیسم
پــــــه تصور کې چې دلبر نیسم

دې ماښامونو راته هیڅ را نه کړل
د ښکلیو لار په سپین سحر نیسم

بیـــــګا مې ټوله شپه منتر ویلی
څـــــوک په هوده کې د نظر نیسم

چــــــا رانه زړه لکه د غل وړی دی
ښکلیو کې ګورم څوک اوتر نیسم

چــې صحیفې ورته د مینې راځي
څــــم چیرته داسې پیغمبر نیسم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د روح بیــــن غـــږو مــه چیرته ماره لټوم
اوبــو غـــوندې د غره لمن کې لاره لټوم

د باد په څیر چې ښکته پورته ګرځم لالهانده
تصـــویر لـــه چا نه ورک یمه هینداره لټوم

چې زړونه تخنوي داسې نغمې درځنې غواړم
تـــارونـــــو کې دې هغه تار ستاره لټوم

اول بـــه مې د زړه په دریڅو کې راپیدا شي
کـــــه نه شو بیا به ستوري په کراره لټوم

سرونه به د ېر ګرځي خو چې زه پسې ګرځیږم
یـــو سر چـــې سلسله یې ځي تر داره لټوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه ګـــــریوان ته داسې اچوي نظر لاسونه
لـــــکه د وریځو لمن وڅیري د لمر لاسونه

زه بـــــه یې هم د امتیانو صف کې ودریږم
که مې پر سر کیږدي د مینې پیغمبر لاسونه

خدایــــــه د نور باران شیبه شیبه راووروه
بدرنګې شپې پر مرۍ ایښي د سحر لاسونه

د بې وســـــې مې جوړې پته تا ته نه لګیږي
ته چې ښـــــیرو غځوې هر مازیګر لاسونه

زموږ په کـــلي کې د وینو د غچ زیري کیږي
د هر دریم ســـــړي په وینو وي اکثر لاسونه

 باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لیمو نه چې بهر شـــــولــې نظره چیرتــه ځې؟
له غرونو چې پناه شوې ښکلیه لمره چیرتــه ځې؟

څه رخه دې مئینو سره کـــــیږي او کــه څنګه
ماښام ته چې نیږدې شوې مازیګره چـــیرته ځې؟

د زړه پر للمه د ښته مې یو څوک خو راز رغون کړه
ایسار شه پسرلیه مــــــروره چیــــرته ځې؟

څه ښه وو چې جانان په تصور کې راتــــه ویلې
راځه کینه دمه شه زوروره چیـــرتـــــه ځـــې؟

د شر د سوداګرو قافلې بازار تـــــه راغـــــله
لږوار وکړه د امن پیغمبره چیـــرتـــــه ځـې؟

 باز محمد عا بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وراني مې کړې لاس کې د تلي کرښې
مه جوړوه مـــــاته په تندي کرښې

ښايي چې تصـــوير به جوړوي د چا
کاږي چې پـــر ځمکه ليوني کرښې

زړه کـــې زمـــا لارې تيروي ګله !
ستا په مخ چې راکاږي ازغي کرښې

پاڼه مې د ژونـــد پخپله توره کړه
هسې وايـــم دا دي ازلي کرښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

صنم مې زړه ته ځي راخي هردم په هـــــــره ورځ
پوښتنه خو د ګل کــــــوي شبنم پــــــه هره ورځ

هم هغه څو شېبې مې د ژوندون د خوشحالۍ وې
جـــانـــــان چـــې راته راوړي نوی غم په هره ورځ

دا خلک خــــو ړانده نه دي چې ورته ښکارېږي
که څو مو پــــــه ســــرونو ږدي قدم په هره ورځ

دا څوک دي چې زخمونه پر موږ پلوري له پخوا نه
دا څوک دي رانه یوســــــي چې مرهم په هره ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د ښکليو اننګوته مې نظر غځوي لاس
سپوږمۍ د ثوارلسمې ته خولمر غځوي لاس

اوس ګورو به چې چا ده د قسمت لو به ګټلې
د مينې پيغمبر د چا په سر غځوي لاس؟

د کوم مئين په قتل پسې ووته له کوره
په ناز په کرشمه لکه خنجر غځوي لاس

د چا د ګريوان تار تارې په ګوتو کې نيولی
دا شوخې شيوه ګرې خو اکثر غځوي لاس

که خدای کول جانان به مې لاسونو کې لاس راکړي
خلک وايي چې اختر کې مرور غځوي لاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

يو څوک خو مې يو ځل د زړه په لار راواړه
خدايه په مئين زړه مې پرهار راواړه

ښکلي دې په ځمکه داسې ګرځي لکه ستوري
يو څو خو پرې د مينې په مدار راواړه

ساقي د ميکدې نه دې نن تش لاسونه نه ځم
په لپو لپو سترګو کې خمار راواړه

هينداره مې د زړه ورپسې ورکه ګرځي
تصوير پرې د کوم ښکلې پرې وار راواړه

چې غرږ د ستار نه خيژي د څڼو څو تارونه
جانانه لږ په څانګه د چنار راواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تارونه دي د زلفو پـــــه رخســـــار وزنګوه
پر غاړه مې لاسونــــــه لـــــکه هار وزنګوه

يو چا رانه جـــامـــــونـــــه د نظر وتښتول
بنګي آشنا په بنګو مې خمـــــار وزنــــګوه

د وړانګو په مهار کې د رڼا ((کاروانه)) راشه
حسيـــــــن سهار د ګــــلي په چنار وزنګوه

جانانه هنـــــګامه د مينې ورځ په ورځ سرېږي
يو سر خـــــو چيرتـــــه نن سبا په دار وزنګوه

موسکا دې سندريزه کړه د ذوق پرښتې راشه
دردونه مې نغمه کــــــې د ستـــــــار وزنګوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ښکلی شه، له خپل ښایست نه ښکلی شه
نن خـــو د غمـــاز د سترګو خلی شه

زه ورنه په سترګـــو کـــې څه وغواړم
دی راته غوسه شي وایـــې، غـلی شه !

ما د خپل بهیر سره مـــلګری کـــړه
وخته ! لږ خو ماته پښه نیـــولـــی شه

زرکې یـــې امنو تـه راغـــلي دي
بازه د وطـــن غـــرونو کې غلی شه

بیا به تصویر د کوم یـــو ښکلي راوړي
د زړه له کوره مې هـــینداره وځـــي

مـــوږه د مینې دنیـــا هـــم ولیده
د کار سړي په کې له کـــاره وځـــي

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بیا ځوک مئین د هوش له ښاره وځي
د لیـــــونـــــو په ورکه لاره وځي

نغمې د مینـــــې لـــــه ستار وځي
که د درد څړیکه له پـــــرهاره وځي

دلته د مینې لیـــونـــي او سیږي
دلته هر ستوری له مــــداره وځي

له چا نه ښکلی جـــانان مخ اړوي؟
که د پاړو له هـــــودې ماره وځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشومتوب

راته یادیږي هغه تیر وختونه
چې په غرمو به ګرځیدم، ګرځیدم
ستا په کوڅه کې به د چا لـه ویرې
لکه د پاڼې رپیدم، رپیدم

چې ییبلې پښې به مې په ځمکه سرې شوې
پنا مې وړه ستا د دیوال سیوري ته
ستا د دیوال خوشبو به داسې مست کړم
لکه د ګلو د شمال سیوري ته

په لوړه تنده باندې نه پوهیدم
نه به غرمه نه مازیګر مې لیدو
ستا په لټون پسې به زه جانانه
ګرځیدم څو پورې چې لمر مې لیدو

خو

خو اوس د داسې وخت پنجو کې ګیر یم
چې مې په ګرانه تن ته ساه راځي
جانانه ستا په غم به څه وژاړم
چې په خپل ځان باندې ژړا راځي

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

له سرو سترګو تر سرو سترګو
پرون چې ما په آیینه کې کتل
راته کیسې د ماشومتوب یادې
زه به په چیغو کورته راغلم
مورجانې زه به ستا ولورته راغلم
زما به سترګې وې له خاورډکې
هم به مې سر و له ګردونو نه ډک
تا به نارې کړې چې قربان دې شمه
بیا دې له چا پره شوخې کړې ده
تا به د خپل پورنې پیڅکې باندې
زما له سترګو خاورې پاکې کړلې
هم به زما له سره ټول ګردونه تا وڅنډل
راته به ستغې سپورې تا وکړلې
چې مخ او سر به دې راومینځلو
زما به سترګې تکې سرې ښکارېدې
تا به مې سترګې راته تورې کړلې

❋❋❋

خو نن چې بیا زما په سترګو کې د چا له غمه
و وینو سیند بهیده
ما آیینې ته کتل
زما تصویر په آیینه کې زنګیده، زنګیده
ما ویل چې اوس به له هیندارې نه راوښوییږي
تا راته څه په عاجزۍ وویل:
((زویه لوګې دې شمه ودې ګرځم

د نکریزو پاڼه

باز محمد عابد

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوره د سرو سترګو دا لوبـــــه پـــــــريږده))

قطعات

سپرلیه هغه به زموږ د خــــوارو کـــلی وي چې
ګلونه ټول په وینو ســــره وي او بل رنګ نه کوي
دا زمانه لکه چې نـــور زمـــــوږ وجود نه مني
عجیبه نه ده چې احساس مو لا غورځنــګ نه کوي

***

وخت به موږ ته څنګه ګـــلورینه فضا جوړه کړي
غږ د پسرلي خو له ورایـــــه خـــــزان وخاندي
لا د ګلغوټیو ستوني ډک دي له بـــــــاروتو نه
تا ته به په کومه خوله سپرلیه ګلان وخـــــانـدي

***

پام کوه سپرلیه چې زمــــــوږ کـلي ته رانه شې
ته به د باروتو دې وطن ته څــــه تحفـــه راوړې
او س زموږ د کلي چنارونه ځــــالـې نـــه لري
ته به د بلبل د غم نوا تــــــه څـــــه نغمه راوړې

***

دلته د وخت د نابلدو خلکو خـــــوا کې اوسو
دلته کې موږه ساه په بیه اخلو ژونــــد تیـــروو
دلته زموږ احساس بندي دی څه ویلی نـــــه شـو
ترخې خبرې د هر چـــــا لــکه د قـــند تـیروو

***

څنګه ژر مې د آرمــــان قـــــاتل جــــوړیـږي
محتسبه لا مې هــــــغسې ځـــــــوانـــي ده
د ښار مشره ستا د امن ښـــــاریـــــه کـــې
هر څه ګران د ســــرونـــو ارزانـــــــي ده

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپین رخسار چې زلفې لام ولګي
لکه روژه کې چې ماښام ولګي
د تن رګونه مې موسکي شي
غږ چې په غوږ زما د جام ولګي

❁❁❁

لمر چې د غروب په غرغره شي راته وخاندي
جوړه طبیعت کې نظاره شي راته وخاندي
سترګو د جانان که د مغلو خصلت غوره کړ
مینه پښتنه یې تاتره شي راته وخاندي

❁❁❁

د انتظار په تریخ نظر کې مې لا
د امیدونو څه خواږه پاتې دي
وخته رفتار کې دې کرار راوله
ستا له منزله پښتانه پاتې دي

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library